

(2 Hours)

Total Marks : 60

N. B. : (1) All Questions are Compulsory.

(2) All Questions carry equal Marks.

1. Discuss the contribution of Nationalist historians in the understanding of Indian National Movement.

OR

1. Analyse the nature and impacts of the Revolt of 1857.
2. Trace the growth of Western Education in India and bring out its impact on Socio-Religious reform movements.

OR

2. Explain the Drain theory of Dadabhai Naoroji with its impact on the rise of political consciousness in India.
3. Give an account of the growth of nationalism in India under the leadership of Gandhiji.

OR

3. Explain the causes of the rise of the communalism in India with special reference to All Indian Muslim League and Hindu Mahasabha.
4. Examine the constitutional developments in India Between 1919 and 1935.

OR

4. Write detail note on the Indian National Army .
-

(२ तास)

(एकूण गुण : ६०)

सूचना : (१) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. भारतीय राष्ट्रीय चळवळीच्या आकलनातील राष्ट्रवादी इतिहासकारांच्या योगदानाची चर्चा करा.

किंवा

१. १८५७ च्या उठावाचे स्वरूप आणि परिणामांचे विश्लेषण करा.

२. भारतातील पाश्चात्य शिक्षणाच्या विकासाचा मागोवा घेऊन त्याचे सामाजिक आणि धार्मिक सुधारणा चळवळीवरील परिणाम स्पष्ट करा.

किंवा

२. भारतीय राष्ट्रीय जागृतीच्या उदयावरील परिणामासह दादाभाई नौरोजीचा आर्थिक निःस्सारण सिध्दांत स्पष्ट करा.

३. गांधीजींच्या नेतृत्वाखाली झालेल्या राष्ट्रवादाच्या विकासाचा खुलासा करा.

किंवा

३. मुस्लिम लीग आणि हिंदू महासभेच्या विशेष संदर्भान्वये भारतामध्ये जमातवादाच्या उदयाची कारणे स्पष्ट करा.

४. इ.स. १९१९ ते १९३५ मधील भारतातील घटनात्मक विकासाचे परीक्षण करा.

किंवा

४. आझाद हिंद सेना यावर सविस्तर टीप लिहा.
